

I Jekopi

Na Podapodalaina na Leta

¹ Ara Jekopi maka nabulu tana Tamaza beto tana Bangara i Jisu Karisito. Na leta ani za qa garunu laoni tadigamu ka manogori butubutu gamu qaqatia na kasia guguzu.

Na paranga qeraqera tadigamu.

Na Tavagigala beto na Rangerange

² Ka viza tavitiqu, mu dogoro veidigamu gamu pera za gamu tonai gamu gozororia zoku ngavulu okokoto podeke.

³ Ura gamu tori gilagilaimiu tu gamu za na podekena na rangerange tadigamu za pala mina vuadigamu na turu vangaju.

⁴ Na miu turu vangaju mi vua valeana, ko gamu mu boka tinoni matuamiu beto mu maladoruru pana uana leadi ko kepore za maka za leana muna qaqani pana toa matuana.

⁵ Ba vei maka gamu za bi qaqani na gicalai tavagigalana, nari za mi tepai na Tamaza ko aza mina vani na gicalai tavagigalana aza. Ura na Tamaza zake varirutini beto zake suquturia ria nana varivana.

⁶ Goto mi tepa pa rangerange beto mike orirabeke, ura na tinoni za orirabeke za vei na ololobagea kolo za iru pogoza laolameni na gava.

⁷ Na tinoni vevei aza za keta mi kole rovea mina tekua maka za tana Bangara.

⁸ Na tinoni za vei zara za na tinoni za baraori na roquna ko ria doru nana uana qarike turu vatogaza.

Na Toa Golaba beto na Toa Izizongo

⁹ Ego na tavitimu golagolabana za mi qera tonai mi taovulu vazae.

¹⁰ Goto na tinoni izizongo za mi qera tonai mi tavagore, ura pala minake oriavo murimuri keninana maka moqaza vei na gavoro tokutoku.

¹¹ Tonai za zagere na tapo ko za alangia na mangini ko za vamaleia za na tokutoku, nari za udo lotu keninana za na gavoro ko na batabata leana za murimurinana. Ko na tinoni izizongo za vei gu aza, tonai za korapa tapatianani nana izizongo za murimuri manyao keninana.

Na Podeke beto na Kutana na Toketoke

¹² Ego mina tamana za na tinoni za vangajuria ria na podeke, ura pa liguna mina vakilasaria aza ria na podeke, nari za pala mina tekua aza za na pinia toa tana varene, na pinia aza za na Tamaza tu za taringutingutidi ria qari roquroqua aza.

¹³ Na tinoni za gozororia na toketoke za mike paranga vei ari, <<I Tamaza za korapa toketokeziu ara,>> mike gua. Ura na Tamaza zake gozororia na toketoke ko aza makana ba zake toketokea na tinoni.

¹⁴ Goto na tinoni za gozororia na toketoke tonai na nana nyorogua selana makana qari toka vapirua beto qari vagonai aza.

¹⁵ Ko na nyorogua selana aza za tonai za voraga votu nari za pidokoni za na sela, beto ko tonai za matua za na sela nari za vuani aza za na uke.

¹⁶ Keta mu kole siana, ka viza tavitiqvu vavaguana.

¹⁷ Doru varivana leleadi gu beto na puradi gu za qari lagere vei pa nulu tana Tamaza za vapodakaria na kabere pa vavagalo kota. Ko na Tamaza aza zake boka sog a babi vavarodomo vei na ongudi na lei pa vavagalo kota.

¹⁸ Pana nana nyorogua makana aza za vapodogita tonai taqe vazozotoa na nana nongoro zozotona za gita, ko gita za na vua moeda pana vinapodaka tana.

Mu Nongoria beto mu Roitini

¹⁹ Mu vakoititia ani, ka viza tavitiqvu vavaguana! Gamu doru za mu siqasiqaraini na vainongoro, goto muke oqanai siqasiqarai paranga, beto muke oqanai siqasiqarai tagigiri.

²⁰ Ura na korakora tana tinoni za zake vapodoa na toa tuvizina tana Tamaza.

²¹ Ko mu loi paledi ria doru uana pajidi, beto doru toa ikikeredi qari lulasa pana varilivutaida. Goto mu teku izongia tu pana uana vapekai gamu za na paranga aza tori tauma tu tadigamu, na paranga aza mina boka aloa na miu toa.

²² Mu roiti votuni za na paranga, muke kole nongongoria gu ura tonai gamu kole gu nongoria nari za gamu vasianagamu makamiu.

²³ Ura na tinoni za nongoria na paranga ba zake roiti votuni, za vei vaputaputa na tinoni za dogoro valeania na izumatana makana pana qelasi titirona.

²⁴ Ko pa liguna za dogoro valeania na izumatana makana za zake oriavo tugu taloi keninana beto za oqoro zovai nari za zake oriavo roqu muma

pale gu za ae za dogoro vevei aza ko kepore tugu maka za bi roitini.

²⁵ Goto na tinoni za kole tiro valeania beto za nongoro vakoititia za na vavanau zozotona za ruvatagita, beto ko zake nongoria gu ko za roqu muma pale gu goto za roitini tugu, za mina tamana pana nana roiti aza.

²⁶ Na tinoni za rovea za tuti pulisi valeania za na toa lotu, ba zake kopu muleni na meana goto za nyonyoravia za na bulona makana, nari za kepore veveina za na toa lotu tana.

²⁷ Goto aza na toa lotu zozotona za lioso beto za zozotona tana Tamaza na Tamada za ari tu za vei: mu ovikiria ria kepore tinadi na tamadi beto na nabonaboko pana dia suvere varivasevi, beto mu kopu muledigamu ko muke tavapaji pana toa ikikeredi pa kasia guguzu.

2

Muke Varivaritoka Kale

¹ Ka viza tavitiqu, muke toa tavitini na varivaritoka kale za na miu rangena na nada Bangara lavata vavaguana i Jisu Karisito.

² Bi luge lame pana maka miu varikamu za maka tinoni izizongo za vavazae ringi qolo beto za vavazae poko batabata lea, beto bi luge tugu vei za maka tinoni golagolabana za vazae poko ruruaiana,

³ ko bu gonani matamu ao za na tinoni za vazae poko batabata leana beto ari buguni vei, <<Ao za mae! Lame nyumu valeana pani,>> buguni. Goto na tinoni golagolabana za ari buguni vei, <<Ao za

mu turu ketakoi, ba munake vei za mu nyumu gore pa kekere nenequ ara,>> buguni.

⁴ Muna vei zara za gamu nari za gamu tori varidogoro pikapikata pale tu makamiu, ko gamu varidogoro mijamijata pale pana roquoroqu seladi za gamu.

⁵ Mu vainongoro lame, ka viza tavitiqu vavaguana! Na Tamaza tu za tori mijataria tu ria na tinoni golabadi pa kasia guguzu ko mari tinoni izizongo pana rangerange beto mari somana izongia na binangara, aza za taringutingutini na Tamaza ria na tinoni qari roquoroqua aza.

⁶ Ba gamu za gamu vakepore veveinaria tu ria na tinoni golagolabadi. Ba ria tugu na tinoni izizongo za qari tete anyanyudigamu beto qari toka ragata laodigamu pa koti za gamu.

⁷ Ko nake goto tinoni ke goto ria mutugu na tinoni izizongo za qari poja vikevikeria za na izongo leana i Jisu aza takuku taridigamu gamu.

⁸ Vei muna tuti valeania gamu za na vavanau binangara pa Kutikuti Tabuna, ari za gua vei, <<Mu roquoroqua na goto tavitimu maka moqaza podeke vei qu roquoroquo makamu,>> za gua, nari za gamu roiti valeana za gamu.

⁹ Goto muna varivaritoka kale za gamu, nari za gamu roitini na sela za gamu, ko na Vavanau za udukugamu na tinoni majamaja vavanau za gamu.

¹⁰ Ura na tinoni za kopudi dorudi na Vavanau ba za lotuni maka gu, za tori maja betoria tu aza ria na vavanau dorudi.

¹¹ Ura aza tugu za paranga, <<Muke barabarata,>> za gua, za aza tugu za paranga, <<Muke varivai,>> za gua. Ko buke barabarata tu ao ba vei bu varivai, nari za qu tori tinoni majamaja vavanau tugu ao.

¹² Ko za vei za mu paranga beto mu toa vei ria na tinoni mina tutidi na Vavanau variruvata.

¹³ Ura na Tamaza minake pitu roquoroqu tokani za na tinoni zake roquoroqu tokani na goto tinoni, goto na tinoni za varidogoro roquoroqu za pala mina talegazani za na varituti.

Na Rangerange za Tabata Votu pana Roiti Leana

¹⁴ Ka viza tavitiqu, ae poreveveina vei za na paranga vei ari? Vei bi paranga za maka tinoni, <<Na tinoni rangerange ara>> bi gua, beto bike tabata votu pana nana roiti za na nana rangerange. Pala minake boka taaloni aza za na rangerange vei aza.

¹⁵ Bi kaki marene babi na reko tavitimiui za bi keporedia na poko beto bi keporedia na ganigani.

¹⁶ Ba bi paranga tu za maka gamu, <<Mu keni vabulebulemiu tu. Mu pokopoko vamanginimiui beto mu tekuteku voleanamiu tu,>> bi gua, beto bike pavu vadi na zakazava bari boka toani. Ae poreveveina vei za na paranga vei zara?

¹⁷ Zara za vei, ko na rangerange galegale zake tavitia na roiti za na ukena.

¹⁸ Ba bi paranga tu za maka tinoni, ari bi gua vei, <<Ao qu izongia na rangerange, goto ara qa izongia na roiti,>> bi gua. Na qua oe tana tinoni aza za ani gu: <<Mu vabatiniziu moko za na mua rangerange za kepore na nana roiti, beto za ara

mana vabatinigo za na qua roiti za ule votuni na qua rangerange.>>

¹⁹ Ao qu vazozotoa za maka gu za na Tamaza. Za vavagua jola za vei aza. Ba ria na tomete ikikeredi ba qari vazozotoa tugu za vei aza, ko za vei za qari matagutu negeneqere!

²⁰ Ao kepore roqumu, qokolo! Ae vei qu ny-oroguani ko ma vabatinigo za na rangerange za kepore na nana roiti za na goborona gu?

²¹ Mu dogoria tu i Ebarahami na nada tite ko! Na laena na nana roiti gu tonai za vavavuini i Aisake na tuna marene pana idi patu vavavuina za tadogoro vei na tinoni tuvizina tana Tamaza i Ebarahami.

²² Ae vei koviria qu batia? Na rangerange za roiti tavitia tugu na roiti, ko pana roiti tu za okoto za na rangerange.

²³ Ko za gore votu za na Kutikuti Tabuna, ari za gua vei, <<I Ebarahami za vazozotoa za na Tamaza, ko na Tamaza za dogoro veini na tinoni tuvizina aza,>> za gua, beto ko aza za tagigalani na baere tana Tamaza aza.

²⁴ Ko koviria gamu batia gamu za na tinoni za nake rangerange gu makana za tadogoro vei na tinoni tuvizina tana Tamaza, goto pana nana roiti tuvizina tugu vei.

²⁵ I Rehabi na tugele ba maka moqaza podeke tugu. Pana nana roiti tugu za tadogoro vei maka reko tuvizina tana Tamaza aza. Ura za vakamu valeanaria aza ria na tinoni Izireli qari tagarunu ko qari dogoro golomia na kota, beto za garunu vauku keni veidi pana goto zona ko qari tavasare.

²⁶ Ko maka moqaza podeke vei na tini za kepore na singona za na ukena, nari za na rangerange za kepore na nana roiti ba na ukena tugu.

3

Mu Gaitia na Meamiu

¹ Ka viza tavitiq, muke nenekeni gamu za ae vei ko mu tinoni varivagigalai. Gamu tori gilagila valeaniamiu tu gamu za gami na tinoni varivagigalai pala mami gozoria za na varituti lavatana jola.

² Ura gita doru taqe tatupeni zoku zakaza, ba na tinoni zake tatupeni na paranga za aza na tinoni okotona ko aza za boka gaitia na tinina doruna.

³ Vei tana pukuni maka kobu aeana peki za na ngujuna na hose ko mi tutigita tana gua, nari za pala tana gaitia gu za na tinina doruna.

⁴ Mu dogoria na vaka epepe ko! Maka zakazava lavata piru aza beto za iru lao lameni na gava ranebongi, ba maka gaiti peki gu za gaiti laoni ketakoi za nyorogua valao veini na tinoni aru gaiti.

⁵ Ko za vei gu aza za na mea. Maka kobu tini pekina gu za na mea, ba za vaqavaqatadi na zakazava lavalavata. Mu roquroqua ani: maka memea iku pekina gu ba za boka vurungu beto pale za na tokutoku lavata.

⁶ Na mea za na iku. Na mea za na kasia guguzu ikikerena za kole pa tinida gita. Na mea za vapajia na toa doruna tadigita. Na mea za boka vurungu vikevikereria za na toa doruna tana tinoni ko na memea iku aza za na koko lame veina pa heli zozoto.

⁷ Ura qari boka tavasirana gu ria doru manugu mademade nenedi pirudi, na manugu tatava, na manugu gavere beto ko na igana pa kolo. Ko za tori vasiranaria tugu na tinoni ria.

⁸ Ba na mea za oqoro pore maka tinoni bi boka vasirania. Na mea za maka zakazava ikikerena jola zake boka tavamomozo, beto za pugelia na paranga poizini varivuke.

⁹ Na mea za tage vatarazaeni gita na Bangara na Tamada, beto za na mea mutugu aza za tage leveleveni ria na tinoni qari taroitani pana kirena na Tamaza.

¹⁰ Ko pana maka moqamoqaza nguju gu qari votu vei za na paranga vatarazae beto na leveleve. Zake leana za vei ari, ka viza tavitiqu!

¹¹ Ae vei mari boka makarai nyoro votu pana maka vuvugu za na pie lomozona beto na pie pazana?

¹² Ka viza tavitiqu! Ae vei na suvege piqi mina boka vuani na vua olive? Ae vei na qurepi mina boka vuani na vua piqi? Na ivere ba zake vuvuguni na pie lomozo.

Na Gigalai Leana beto na Gigalai Ikikerena

¹³ Ego, i ze i gamu za tavagigala beto na tinoni luge roverove? Na tinoni aza za pana nana uana leana mi vatadogoroni tu aza ria nana roiti leana za roitidi pana uana vapekai beto na tavagigala.

¹⁴ Ba vei na bulomiu za mina pugelia na kono korakora beto na nyonyorogua bokabokamiu gu makamiu, nari za muke vaqatani na miu gigalai ura muna vei za gamu vasekea gu gamu za na zozoto.

¹⁵ Na gicalai vevei aza za nake lagere veina pa noka, goto na nana gu na kasia guguzu. Nake koko veina tana Ongongu za na gicalai aza, goto na koko veina tana bangaradi na tomete makana.

¹⁶ Ura ketakoi qari kole za na kono beto na nyonyorogua bokabokanana makana na tinoni, nari za qari kole gu za na toa varipipiarai beto doru toa ikikeredi.

¹⁷ Ba na gicalai koko veina pa noka za momoe za na liosona, za kolea na toa bulebule, za valeana lao tana goto tinoni, za vainongoroni na roquroqu leana, za variroqu varitokai beto za kolea na vua leadi. Ko na tinoni za izongia na gicalai aza za zake tokatoka kale beto zake vavatinoni tuvizia makana.

¹⁸ Na vuana na tuvizi za kolea na bule za tauma vadi ria qari roitini na bule.

4

Mu Tuti Vapekaia na Tamaza

¹ Pae qari koko lame vei ria na varikana beto na varipera qari kole tadigamu? Qari koko lame vei gu pana nyorogua tana kasia guguzu qari kole varipera pana bulomiu gamu.

² Gamu nyonyorogua zakazava ba gamuke boka tekua, ko gamu varivai. Beto gamu nyonyorogua vitivitigi izongo zakazava tana goto tinoni ba gamuke boka izongia, ko gamu varipera beto gamu varikana. Gamuke boka tekua gamu aza vei gamu nyoroguni, ura gamuke tepa koe!

³ Tonai gamu tepa ba gamuke tekua tugu gamu za na zakazava gamu tepai, ura za sela za na ginuana na miu tepa. Na ginuana gamu tepa za

vei gu ko mu vaqera muledigamu gu makamiu gamu gua.

⁴ Gamu vei na reko barabaratamiu za gamu! Gamu gilagilaimiu gamu za na tinoni za baeria na kasia guguzu za kanaia aza za na Tamaza. Ko na tinoni za nyorogua baeria na kasia guguzu za kanaia aza za na Tamaza.

⁵ Ba ae vei gamu rove veini maka paranga goborona gu gamu za na paranga za pojai na Kutikuti Tabuna, ari za gua vei? <<I Tamaza za kono vitiv-itigia za na ongonguda gita za vakolea tadigita.>>

⁶ Ba za lavatana jola za na varitokai leana tana Tamaza. Vei tugu za pojai na Kutikuti Tabuna, ari za gua vei, <<I Tamaza za kanaria ria qari valavata muledi makadi, goto za toka valeadi za ria qari vapekai muledi makadi,>> za gua.

⁷ Ko za vei za mu tuti vapekaia na Tamaza za gamu. Mu raja kolokolosia za na bangaradi na tomete ko mi ukudigamu.

⁸ Mu rijo tata lao tana Tamaza, ko aza mi rijo tata lame tadigamu. Gamu na tinoni selamiu, za mu valiosoria na limamiu pana roiti ikikeredi. Gamu za baraori na roqumiu, za mu valiabururia na bulomiu pana roquroqu ikikeredi.

⁹ Mu mamata, beto mu lukana takulanga tu. Mi peluku kebokebo takulanga tu na miu au kidokidolo beto na miu qeraqera mi peluku mamata takulanga tu.

¹⁰ Mu vapekai muledigamu pa moena na Bangara beto aza mi ovulugamu.

Muke Pitua na Goto Tinoni

¹¹ Ka viza tavitiqu, muke varipoja vikevikere. Na tinoni za poja vikevikeria na tavitina babi za pitua na tavitina za poja vikevikeria beto za pitua tugu na tinoni aza za na Vavanau tana Bangara. Ko vei muna pitua ao za na Vavanau, nari na ginuana za qu daimuani tutia ao za na Vavanau aza goto qu veinigo na tinoni za pitua na Vavanau ao.

¹² Makana gu na Tamaza za vadigita za na Vavanau beto aza gu za boka varituti. Ko aza gu makana mina aloa babi mina pipiararia za na tinoni. Ko i zeï qu dogoro veinigo makamu ao ko qu pitua na tavitimu?

Muke Kemara Goboroni na Miu Toa Makamiu

¹³ Koviria mu vainongoro za gamu gamu paranga vei ari: <<Pa ngenari babi uka za tana lao pa guguzu pa zanu pa zanu. Ko ketakoi tana suvere maka aoro, tana roiti vavotu poata ko tana izizongonada!>> gamu gua.

¹⁴ Ba gamu tugu gamu paranga vei zara za gamuke izongo gilagilai ae mina vevei za na rane uka. Ae mina vevei za na toa tadigamu? Ura gamu za na rovu kolo za votu lame iapeki totozo, beto zake oriavo tugu za maragutunana.

¹⁵ Goto ari tu mu gua vei za gamu: <<Vei mina vamalumugita na Bangara, nari za tana toa ko tana roitini za ani babi nari,>> mu gua tu.

¹⁶ Goto koviria gamu za gamu vaqavaqatadi tu za ria na miu vinaturu makamiu. Doru vaqavaqata vevei zara za na galegale ikeredi beto.

¹⁷ Ko aza za gilagilainana na leana bi roitini aza ba zake roitini, za sela tugu aza.

5

Ria na Tinoni Izizongo mari Tapitu

¹ Koviria mu vainongoro za gamu na tinoni izizongo! Mu lukana uui ura na mamata takulanga za pala muna gozororia za korapa lame pa moemiu.

² Ria na miu izizongo za qari nyabo vikevikere beto na miu poko poreveveidi za qari ganiria na tamu.

³ Na miu siliva beto na qolo za qari obu beto, ko na rane varituti na obu tugu aza mina ululeni za na miu roiti ikikeredi gamu roitidi pana miu toa beto na obu tugu aza mina gani vikevikere veidigamu na iku vuruvurunguna. Ura gamu za gamu kole gu buti varikamu izizongo pana rane liguligu ari.

⁴ Dotu ko! Na tabaradi ria qari roiti vadigamu pa miu inuma lavata gamu daimiu tabararia za qari korapa lukana varivasevi lao tamu. Na kiu alilidi ria na tinoni ababu za kura pa talingana na Bangara vivana jola.

⁵ Gamu suvere vapotepote valeanagemiu pa pezo beto gamu vapugeleni qeraqera kasia guguzu na miu toa za gamu. Gamu vanyoboko valeanaria na bulomiu ko muna takubolo na rane kubokubolo za gamu.

⁶ Gamu pitua ko gamu vaukea za na tinoni tuvizina, ba zake boka raja varisoganana aza.

Mu Vangajuria ria na Tapata Gamu Gozororia

⁷ Ko, ka viza tavitiqu, mu vangajuria ria doru tapata, tinganai mina kamua na lamena na Bangara. Mu dogoro laoa gu za na tinoni umuma za adono valeanani tu aza za na vua vavaguana pa

nana pezo. Ko za vangajuria aza ria doru tapata tinganai za kamua za na totozo okokoro vapidoko kiko beto na okokoro vamatua vuvua.

⁸ Ko gamu ba mu vangajuria tugu ria na tapata gamu gozororia. Mu vanegiria na bulomiu, ura na lamena na Bangara za tata.

⁹ Ka viza tavitiqu, muke variqumiqumi lao lame, ko muke gozoria na varituti. Ura dotu ko! Na Tamaza varituti za tori korapa tu turunana pa atakamana koviria.

¹⁰ Na vavapadana ria qari gozoro tapata ba qari adono vamomoza za mu dogoro tutiria gu ria na tinoni korokorotai pa moa qari paranga pana izongona na Bangara.

¹¹ Mu dogoria tu ko! Taqe vatarazaeria gita ria na tinoni vevei ria ura qari vangajuria na tapata. Gamu tori nongoronimiu tu gamu za na veveina za turu vangaju i Jobi, beto ko gamu tori gilagilaimiu mutugu gamu aza vei za toka veini na Bangara pana vinabetobetona. Ura na Tamaza za pugelia na variroqu beto za tokadi ria qari gozoro tapata.

¹² Ka viza tavitiqu, aza na poreveveina jola za, totonai vei bu pojai maka paranga babu roitini maka taringutinguti, za muke maulu zae pa noka beto pa pezo babi pana kaki zakazava mule. Goto vei na <<E>> za na zozotona za e mu gua gu, babi vei na <<Dai>> za na zozotona za dai mu gua gu ko muke gozoria na varituti.

Mu Vazozoto tonai mu Varavara

¹³ I zei gamu za gozoro tapata? Mi varavara. I zei gamu za qeraqera? Mi kera vatarazae.

¹⁴ I zei gamu za korapa mo? Mi kukuria aza ria na tinoni matamata pa ekelesia ko mari kamu varavarani beto mari orani na oela pana izongona na Bangara.

¹⁵ Na varavara za kolea na rangerange za mina salania za na tinoni za mo beto ko na Bangara mina vatavasilangia aza. Ko vei bi kolenana za kaki sela za roitini aza za na Tamaza mina taleozoni tugu vei aza.

¹⁶ Ko za vei za gamu mu variuleni na miu sela beto mu makarai varavara varitokai ko na Tamaza mi salanagamu. Ura na varavara tana tinoni tuvizina za na neqina jola.

¹⁷ I Elaija za maka tinoni vevei gu gita. Ba tonai za varavara ko za tepa vitivitigia ko mike okoro za gua, nari za kue aoro beto vonomo popu zake okoro za na kota.

¹⁸ Beto za tonai za varavara sog aza, nari na oka za vuva lagereni na okoro beto na pezo za vapidokoria na umuma.

¹⁹ Ka viza tavitiqu, vei bi selani na zona tuvizina ko bi muma za maka gamu, nari mu vagabala kamu sog aia pana zona tuvizi.

²⁰ Ura na tinoni za toka vamule lamea pana zona tuvizina za na tinoni selana za aloa aza pana uke za na toa tana beto ko na Tamaza mina taleozodia na sela za roitidi na tinoni za gabala.

Kubokota Adapt New Testament **Ghanongga: Kubokota Adapt New Testament (Bible)**

copyright © 2024 The Seed Company

Language: (Ghanongga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

b15930fb-006d-5d59-8c92-849586c93e2c